

گزارش تحلیل کلان

واحد مطالعات کلان

گزارش مهر ۱۴۰۱

۰۶۰ ۸۸۷۳۰۰۵۴ - ۸۸۷۳۰۰۵۴ - ۸۸۷۵۳۳۷۵ - ۸۸۷۵۳۳۷۶ - ۲۱ (+۹۸)

info@bcr.ir، ۲۱ ۸۸۷۵۳۳۷۶ (+۹۸)

bcr.ir

تهران ، خیابان شهید مطهری، خیابان کوه نور، بن بست دوم، پلاک ۱۱، طبقه ۴، واحد ۴

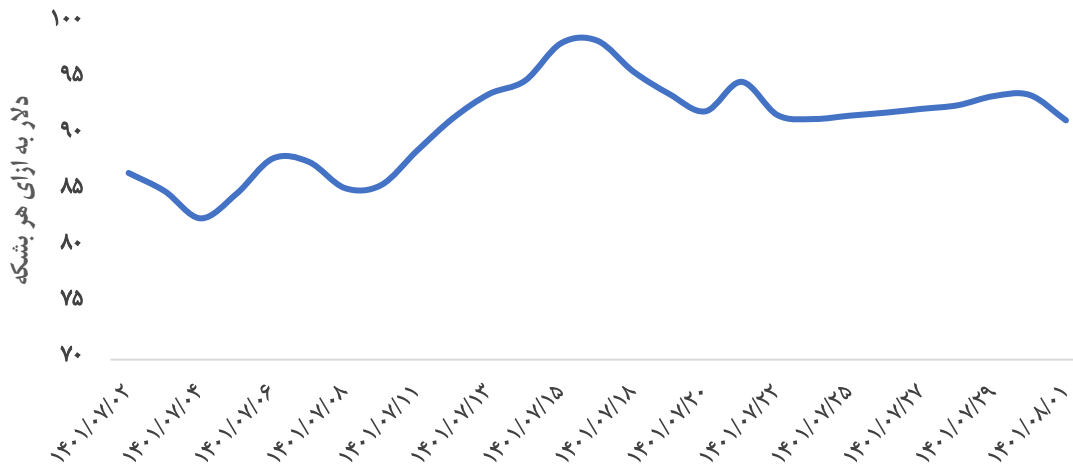
معیار	مهر ۱۴۰۱	تغییر	شهریور ۱۴۰۱	تغییر	مهر ۱۴۰۰	تغییر
نرخ ارز (ریال/دلار آمریکا)	۳۲۷،۶۶۰	%۳	۳۱۶،۶۶۰	%۳	۲۷۴،۱۵۰	%۲۰
قیمت نفت (دلار/ بشکه نفت)	۹۳	%۳	۹۰	%۳	۸۶	%۹
قیمت سکه طرح جدید (ریال)	۱۴۹،۷۲۰،۰۰۰	%۴	۱۴۳،۴۰۰،۰۰۰	%۴	۱۱۷،۶۹۰،۰۰۰	%۲۷
قیمت اونس طلا (دلار / اونس)	۱،۶۵۷	%-۱	۱،۶۷۱	%-۱	۱،۷۹۳	%-۵
قیمت جهانی مس (دلار / تن)	۷،۵۱۴	%-۲	۷،۶۷۸	%-۲	۹،۷۳۷	%-۲۳
قیمت جهانی روی (دلار/تن)	۲،۹۱۷	%-۴	۳،۱۰۹	%-۴	۳،۰۳۳	%-۲
قیمت جهانی آلومینیوم (دلار / تن)	۲،۲۲۵	%-۷	۲،۳۹۵	%-۷	۲،۸۷۶	%-۲۴
شاخص کل بورس	۱،۳۰۸،۰۰۰	%-۴	۱،۳۵۵،۰۰۰	%-۴	۱،۴۳۶،۰۰۰	%-۹
متوسط قیمت هر متر مربع آپارتمان در تهران (میلیون ریال)	۴۳۷	%۱	۴۳۲	%۱	۳۱۶	%۳۸
تعداد معاملات واحد مسکونی	۵۴۱۶	%-۱۰	۶۰۳۳	%-۱۰	۵۴۷۱	%-۱
نرخ تورم سالانه	%۴۲،۹	%+۰،۸	%۴۲،۱	%+۰،۸	%۴۵،۴	%-۲،۵

بخش اول: بررسی بازارهای کالایی

قیمت نفت برنت

همراه با افزایش نرخ بهره در اقتصادهای بزرگ دنیا برای مقابله با تورم و استمرار سیاست‌های کووید صفر در چین، قیمت نفت در اوایل ماه با کاهش همراه بود و به ۸۳ دلار به ازای هر تن رسید. با این حال توافق گروه اوپک پلاس مبنی بر کاهش تولید ۲ میلیون بشکه در روز برای حمایت از قیمت نفت، موجب تقویت قیمت تا محدوده ۹۳ دلار به ازای هر بشکه شد. انتظار می‌رود تا پایان سال میلادی به دلیل افزایش تقاضا از سوی چین و کاهش عرضه، قیمت نفت با افزایش نسبی مواجه شود و میانگین قیمت برای سال جاری میلادی در محدوده ۱۰۰ دلار به ازای هر بشکه باشد.

روند قیمت نفت

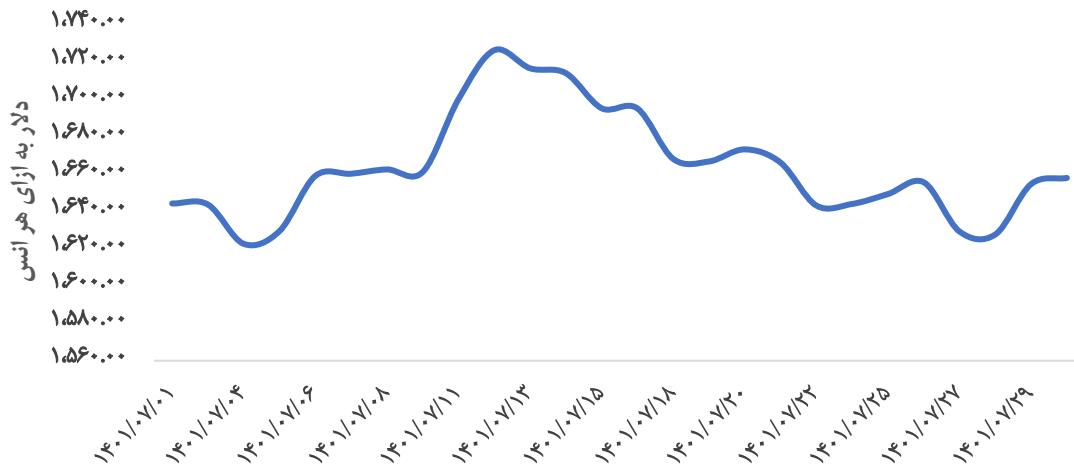

قیمت	مقدار در ماه مورد بررسی	مقدار در ماه قبل	درصد تغییر
نفت (دلار به ازای هر بشکه)	۹۳	۹۰	۳٪

قیمت انس طلا

به دنبال افزایش تورم در ماه گذشته و اقدامات سختگیرانه بانک‌های مرکزی برای مقابله با تورم، قیمت طلا به پایین‌ترین میزان یک سال گذشته رسید و تا محدوده ۱۶۵۷ دلار به ازای هر انس کاهش یافت. با توجه به شرایط موجود پیش‌بینی می‌شود بانک مرکزی آمریکا قصد دارد در ادامه سیاست‌های انقباضی، نرخ بهره را در جلسه ماه نوامبر افزایش دهد که این امر موجب می‌شود که قیمت طلا روند کاهشی را ادامه دهد.

قیمت انس طلا

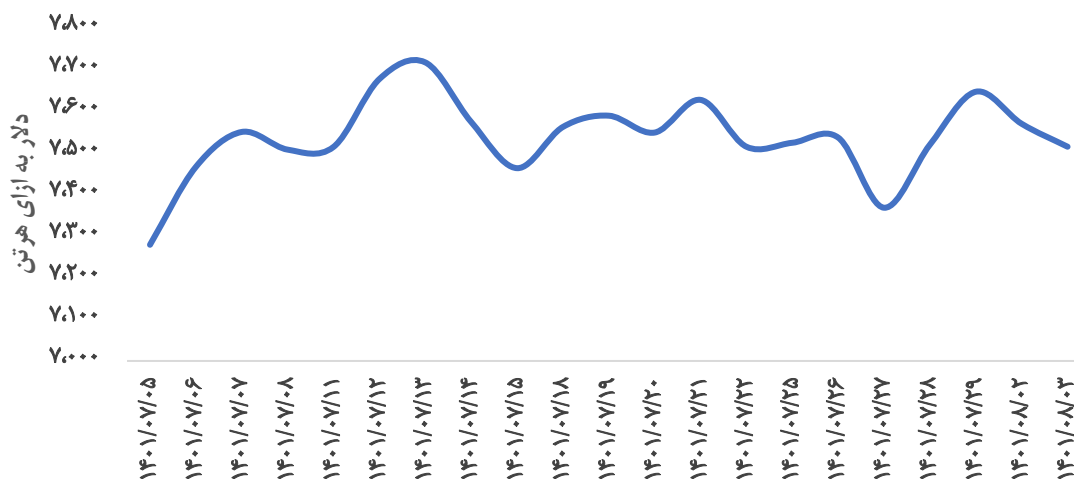

درصد تغییر	مقدار در ماه قبل	مقدار در ماه مورد بررسی	قیمت
-۱٪	۱,۶۷۱	۱,۶۵۷	طلا (دلار به ازای هر انس)

قیمت مس

قیمت مس در ماه گذشته به دلیل نگرانی از کاهش تقاضا، همچنان کاهش داشته است. چین، به عنوان یکی از بزرگترین مصرف کنندگان جهان با مشکلات ناشی از سیاست‌های مربوط به کووید صفر و قرنطینه مداوم مواجه است که باعث کاهش قیمت مس در ماه گذشته شده است. با این حال افزایش تقاضای اروپا باعث تقویت نسبی قیمت مس گردید و در مجموع به دلیل تقاضای ضعیف، افزایش قیمت در کوتاه مدت پیش بینی نمی‌شود.

قیمت مس

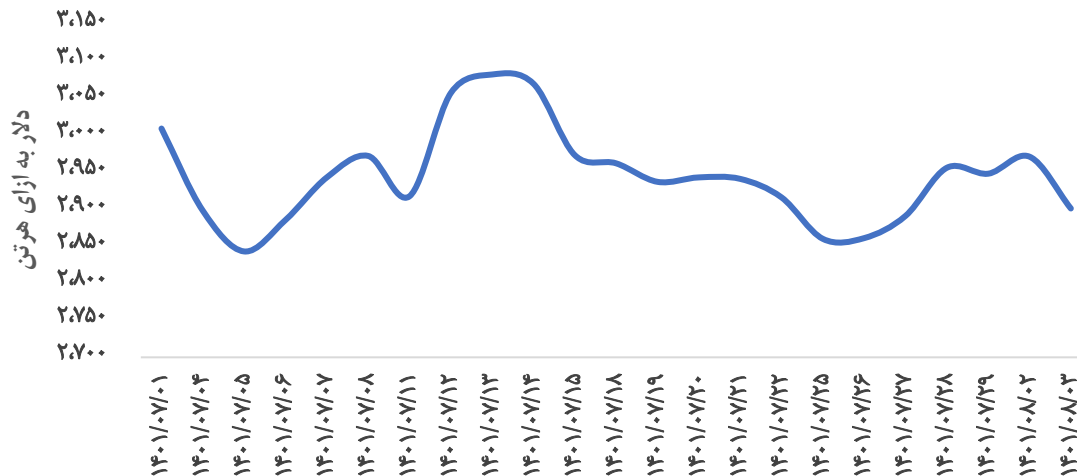

درصد تغییر	مقدار در ماه قبل	مقدار در ماه مورد بررسی	قیمت
-۲٪	۷,۶۷۸	۷,۵۱۴	مس (دلار به ازای هر تن)

قیمت روی

قیمت روی نیز در ماه گذشته روند کاهشی را داشت و به محدوده ۲۹۴۸ دلار به ازای هر تن رسید که کمترین سطوح قیمتی در دو ماه گذشته است. علی‌رغم پیش‌بینی کسری عرضه نسبت به تقاضا، سیاست‌های انقباضی بانک‌های مرکزی، سیاست‌های کووید صفر و رکود در صنعت از مهمترین عواملی هستند که منجر به کاهش قیمت فلز روی شده‌اند. براساس گزارش جدید بانک جهانی میانگین قیمت فلز روی برای امسال ۳۵۰۰ پیش‌بینی شده که در محدوده میانگین قیمت کنونی است. همچنین برای سال آینده کاهش قیمت به ۲۸۰۰ دلار به ازای هر تن پیش‌بینی شده است.

قیمت روی

قیمت	مقدار در ماه مورد بررسی	مقدار در ماه قبل	درصد تغییر
رومی (دلار به ازای هر تن)	۲۹۷۱	۳۰۱۰۹	-۴٪

قیمت سنگ آهن

به دنبال تعطیلات سال نو در چین و رکود شدید در بخش مسکن چین، قیمت سنگ آهن به محدوده ۹۴ دلار به ازای هر تن رسید که پایین‌ترین میزان در ۶ ماه اخیر است. در ماه‌های اخیر بخش مسکن چین به علت رکود اقتصادی و مشکلات بزرگ شرکت‌های سرمایه‌گذاری در این حوزه، با افت شدیدی مواجه شده که باعث کاهش تقاضای فولاد و در نتیجه سنگ آهن شده است و ادامه این روند می‌تواند باعث تشدید کاهش قیمت سنگ آهن شود.

بخش دوم:

بررسی رویدادها اقتصاد جهانی:

پیش‌بینی کاهش رشد اقتصادی توسط صندوق بین‌المللی پول

صندوق بین‌المللی پول در جدیدترین گزارش منتشره، به دلیل مشکلات ناشی از افزایش هزینه‌های زندگی، افزایش نرخ‌های بهره، حمله روسیه به اوکراین و محدودیت‌های کووید، کاهش رشد اقتصادی را شدیدتر از قبل پیش‌بینی می‌کند. این موسسه چشم‌انداز رشد اقتصاد جهانی در سال جاری را بدون تغییر نسبت به گزارش قبل به میزان ۳/۲ درصد و چشم‌انداز رشد اقتصادی برای سال ۲۰۲۳ را ۲/۷ درصد اعلام کرد که نسبت به گزارش قبل ۰/۲ درصد کاهش یافته است. این کمترین سطح رشد اقتصاد جهانی از سال ۲۰۰۱ به غیر از دوران بحران مالی جهانی و دوران شیوع کرونا، محسوب می‌شود. ریسک‌های تهدیدکننده رشد اقتصادی زیاد است. تفاوت مسیر سیاست‌های پولی در اقتصادهای بزرگ می‌تواند به تقویت بیشتر ارزش دلار و افزایش تنش فرامرزی منجر شود. شوک‌های قیمتی انرژی و مواد غذایی می‌تواند باعث شود که سطوح بالای قیمت برای مدت طولانی‌تری برقرار باشد. افزایش نرخ‌های بهره و سخت‌تر شدن شرایط تامین مالی می‌تواند باعث بحران بدهی در بازارهای نوظهور شود. متوقف کردن صادرات گاز از روسیه، اقتصاد اروپا را تهدید می‌کند. شیوع مجدد کووید یا سایر بیماری‌ها در جهان، رشد اقتصادی را تهدید می‌کند. بدتر شدن وضعیت بازار املاک و مستغلات در چین می‌تواند تهدیدی برای نظام بانکی داخلی این کشور باشد و رشد اقتصادی را تهدید کند. پیش‌بینی می‌شود تورم جهانی از ۴/۷ درصد در سال ۲۰۲۱ به ۸/۸ درصد در سال ۲۰۲۲ برسد ولی در سال ۲۰۲۳ به ۶/۵ درصد و در سال ۲۰۲۴ به ۴/۱ کاهش یابد که کمتر از سطح تورم قبل از شروع جنگ است. همچنین پیش‌بینی شده نرخ رشد اقتصادی ایران در سال جاری میلادی ۳ درصد باشد و در سال بعد به ۲ درصد کاهش یابد و کشور امسال و سال آینده نرخ تورم ۴۰ درصدی را تجربه کند.

بحران تامین غذا

خروج روسیه از توافقات صادرات غلات

برای کاهش بحران غذایی توافقی مبنی بر از سرگیری صادرات غلات از بنادر اوکراین با وساطت سازمان ملل و ترکیه میان روسیه و اوکراین در اواخر تیر ماه، منعقد شد. صادرات مجدد غلات با نیمی از ظرفیت قبل از جنگ منجر شد که قیمت در فصل سوم سال جاری میلادی با کاهش مواجه شود. این توافق تا ۲۰ نوامبر سال جاری میلادی حاصل شده بود و نگرانی اولیه از عدم تمدید توافق برای دوره‌های آتی بود. با این حال در روزهای اخیر خروج ناگهانی روسیه از توافق مشکلات جدید ایجاد کرده و انتظار می‌رود روند کاهش قیمت در فصل آخر سال ادامه نیابد. همچنین پیش‌تر انتظار می‌رفت که در این فصل تولید و عرضه غلات به دلایلی از جمله کاهش عرضه ذرت بخاطر مشکلات آب و هوا در آمریکا و اروپا کاهش یابد. سازمان ملل درخواست کرده که رایزنی جهت استمرار توافق صادرات غلات ادامه یابد ولی نتیجه آن نامشخص است.

اقتصاد آمریکا

نگرانی از رکود علی‌رغم بهبود رشد اقتصادی در فصل سوم سال

تورم سالانه آمریکا در ماه سپتامبر به ۸,۲ درصد رسید که کمترین سطح ۷ ماه اخیر است و تورم سالانه بدون احتساب هزینه

غذا و انرژی^۱ به ۶٫۶ درصد رسید که بالاترین سطح از سال ۱۹۸۲ است. پیش‌بینی می‌شود فدرال رزرو برای مقابله با تورم در جلسه ماه نوامبر نرخ فدرال فاند را مجدداً به میزان ۰٫۷۵ درصد افزایش دهد و از محدوده ۳٫۲۵ به ۴ درصد برساند. جدیدترین نظرسنجی از اقتصاددانان نشان می‌دهد که انتظار دارند نرخ فدرال فاند تا پایان سال ۱٫۲۵ درصد افزایش یابد که به معنای افزایش مجدد ۰٫۷۵ درصدی نرخ بهره در ماه دسامبر خواهد بود. برخی پیش‌بینی‌های ارائه شده حاکی از رسیدن نرخ فدرال فاند به محدوده ۵ درصد در سال ۲۰۲۳ برسد. این افزایش نرخ منجر به تقویت بیشتر ارزش دلار آمریکا می‌شود و می‌تواند بازارهای کالایی را بیش از پیش تحت فشار قرار دهد. روند کاهشی نرخ بیکاری آمریکا نیز ادامه دار بود و در ماه سپتامبر ۳٫۵ درصد که نسبت به ماه ۰٫۲ کاهش یافته است. آمار رشد تولید ناخالص داخلی (به صورت سالانه) نیز حاکی از کاهش ۱٫۶ درصدی در سه ماهه اول و کاهش ۰٫۶ درصدی در سه ماهه دوم سال است. علی‌رغم رشد ۲٫۶ درصدی اقتصاد آمریکا در فصل سوم، همچنان نگرانی از وقوع رکود اقتصادی به دلایلی از جمله کاهش مخارج مشتریان و کاهش قیمت در بخش املاک و مستغلات برقرار است.

اقتصاد چین

استمرار سیاست کووید صفر

علی‌رغم استمرار سیاست کووید صفر در چین، شاخص مدیران خرید حوزه تولید^۲ در ماه سپتامبر بهبود داشته و ۰٫۷ واحد رشد نسبت به ماه قبل به محدوده ۵۰٫۱ واحد رسیده است. نرخ تورم سالانه چین نیز در ماه سپتامبر با ۰٫۳ درصد افزایش نسبت به ماه آگوست به ۲٫۸ درصد رسید. محدودیت‌های سختگیرانه کووید، تشدید بحران در بازار املاک و مستغلات و کاهش تقاضای جهانی از جمله عواملی هستند که اقتصاد چین را تحت فشار قرار می‌دهند. رشد تولید ناخالص داخلی در فصل سوم نسبت سال قبل ۳٫۹ درصد اعلام شده است که در مقایسه با رشد ۰٫۴ درصدی فصل دوم سال بهبود داشته و رشد اقتصادی سال جاری را به ۳ درصد می‌رساند. موسسه مورگان استنلی^۳ با توجه به مدیریت سیاست‌های کووید و عقب نشینی مسکن در چین رشد اقتصادی ۳ درصد را برای امسال پیش‌بینی می‌کند که این رقم پایین از هدف ۵٫۵ درصدی دولت چین خواهد بود.

اقتصاد اروپا

سقوط قیمت گاز در آستانه فصل سرما در اروپا

در ماه سپتامبر نیز نرخ تورم در منطقه یورو به حدود ۱۰ درصد رسید که نسبت به ۹٫۱ درصدی ماه قبل افزایشی فراتر از انتظار داشته است. نرخ تورم بالاترین نرخ تورم کشورهای عضو اتحادیه در استونی با ۲۴ درصد و کمترین نرخ تورم در کشور فنلاند با ۸٫۴ درصد ثبت شده است. بیشترین تورم سالانه منطقه یورو در حوزه انرژی است که به سطح ۴۰٫۸ درصد رسیده است. بانک مرکزی اروپا برای مقابله با تورم برای دومین بار در سال جاری نرخ بهره را ۰٫۷۵ درصد افزایش داد و نرخ بهره وام‌های کوتاه‌مدت بانک‌ها از بانک مرکزی اروپا به ۱٫۲۵ درصد رسید. رشد اقتصادی سه ماهه سوم سال در حوزه یورو و اتحادیه اروپا براساس آمار اولیه به میزان ۰٫۲ درصد اعلام شد که کمتر از رشد ۰٫۸ درصدی فصل دوم سال است. چالش اصلی اروپا بعد از شروع جنگ روسیه و اوکراین، از دست رفتن گاز ارزان قیمت روسیه است که با نزدیک شدن به زمستان

^۱- core inflation

^۲- PMI

^۳- Morgan stanley

خطر سهمیه‌بندی انرژی را افزایش داده است. قیمت گاز شاخص اروپا پیش از شروع جنگ در محدوده ۹۰ یورو به ازای هر مگاوات ساعت معامله می‌شد که با وقوع جنگ روسیه و کاهش عرضه گاز، رشد قیمت شروع شده و در اواخر آگوست قیمت تا ۳۵۰ یورو افزایش یافت. در ماه‌های گذشته قیمت گاز در اروپا در حال کاهش بوده و در محدوده ۱۰۰ یورو معامله می‌شود که به معنای کاهش ۷۰ درصدی قیمت در بازه سه ماهه است. با این حال اروپا برای تامین گاز خود در سال آینده با چالش مواجه خواهد بود و افزایش سرمای زمستان می‌تواند تقاضای مصرف را افزایش دهد.

بخش سوم:

بررسی رویدادهای اقتصاد ایران

بازار سرمایه

روند کاهش شاخص بورس در مهر ماه نیز ادامه داشت. استمرار تنش‌های اجتماعی در سطح جامعه، اختلال در اینترنت، ادامه روند نزولی قیمت‌های جهانی، انتظار کاهش درآمد شرکت‌ها از جمله دلایل افت شاخص بورس و ادامه روند خروج پول از بازار سرمایه است. در کنار تمامی این عوامل، شایعاتی از جمله استعفای رئیس سازمان بورس تا اختلاس دو هزار میلیارد تومانی در یکی از کارگزاری‌های تحت نظارت سازمان به افزایش نااطمینانی فعالان بازار سرمایه دامن زد؛ هرچند این شایعه تاکنون به‌طور رسمی تایید نشده و سازمان بورس تنها به انتشار بیانیه در خصوص اختلافات مالی یک کارگزاری بورسی بسنده کرده است ولی تاثیر نامطلوب انتشار چنین اخباری بر بازار سرمایه را نمی‌توان نادیده گرفت. با توقف مذاکرات، افزایش تنش‌های اجتماعی و نزدیک شدن به انتخابات کنگره آمریکا قیمت سکه طلا و نرخ دلار در این مدت به ترتیب با ۴ درصد و ۳ درصد افزایش همراه بود.

کاهش نرخ تورم نقطه‌ای در مهر ماه

نرخ تورم نقطه‌ای در مهر ماه سال جاری با ۱/۱ واحد کاهش نسبت به ماه قبل به ۴۸/۶ درصد رسیده است؛ نرخ تورم سالانه در شهریور ماه ۴۲/۱ درصد اعلام شده که در مقایسه با ماه قبل ۰٫۸ واحد درصد افزایش یافته است. نرخ تورم نقطه‌ای گروه "خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات" با کاهش ۴/۷ واحد درصد به ۷۰/۷ درصد رسیده (عمدتاً به دلیل کاهش قیمت در گروه روغن و چربی‌ها) و گروه "کالاهای غیرخوراکی و خدمات" با افزایش ۰/۷ واحد درصدی به ۳۶/۱ درصد رسیده است. در گروه عمده "خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات" بیشترین افزایش قیمت نسبت به ماه قبل مربوط به گروه میوه و خشکبار و گروه گوشت قرمز و گوشت ماکیان (مرغ ماشینی) می‌باشد. در گروه عمده کالاهای غیرخوراکی و خدمات، گروه آموزش (شهریه مدارس و دانشگاه‌ها) و اجاره بها بیشترین افزایش قیمت را نسبت به ماه قبل داشته‌اند.

تحولات بازار مسکن

براساس گزارش منتشر شده توسط بانک مرکزی، در مهر ماه متوسط قیمت یک متر مربع زیربنای واحد مسکونی معامله شده در تهران ۴۳/۷ میلیون تومان بود که نسبت به ماه قبل افزایش ۱/۲ درصدی را نشان می‌دهد. تعداد آپارتمانهای مسکونی معامله شده در شهر تهران به حدود ۵/۴ هزار واحد مسکونی رسید که نسبت به ماه قبل و ماه مشابه سال قبل به ترتیب ۱۰٫۲ و ۱ درصد کاهش را نشان می‌دهد. بررسی شاخص کرایه مسکن اجاری در شهر تهران و کل مناطق شهری در مهر ماه نیز نشان‌دهنده رشد به ترتیب معادل ۴۰/۹ و ۴۶/۸ درصد نسبت به ماه مشابه سال قبل است. رشد ماهانه شاخص اجاره بها در مهر ماه در شهر تهران و کل مناطق شهری معادل ۷ درصد می‌باشد.

کاهش شاخص مدیران خرید در شهریور ماه

شاخص مدیران خرید صنعت (تعدیل فصلی نشده) در شهریور ماه عدد ۵۳٫۲۵ به دست آمده است که افزایش بیش از ۴ واحدی را نسبت به مرداد ماه نشان می‌دهد و به بالاترین میزان ۳ ماهه اخیر رسیده است. شاخص مقدار تولید محصولات بخش صنعت در شهریور ماه نیز عدد ۵۵٫۷۴ را نشان می‌دهد که به نسبت ماه قبل با رشد همراه بوده است. با وجود این رشد

موجودی انبارهای تولیدی در وضعیت مناسبی نبوده و فروش این شرکت‌ها نیز با کمبود تقاضا روبرو است. با وجود رشد شاخص در شهر یور، قطعی اینترنت و رشد دلار در مهر ماه، انتظار افت شاخص به زیر واحد انتظار می‌رود.

ریسک‌های ۲۰۲۳ اقتصاد ایران از دیدگاه بانک جهانی

بانک جهانی پیش‌بینی چشم‌انداز رشد اقتصادی ایران را نامطلوب‌تر از قبل دانسته و پیش‌بینی از رشد اقتصادی ایران در سال جاری میلادی را از ۳/۳ به ۲/۹ درصد کاهش داده است. همچنین پیش‌بینی رشد تولید ناخالص داخلی سال بعد از ۲/۵ به ۲/۲ و برای سال ۲۰۲۴ از ۲/۱ به ۱/۹ درصد کاهش یافته است. براساس تازه‌ترین گزارش بانک جهانی، بهبود اقتصاد ایران همچنان تحت تاثیر بخش خدمات و نفت خواهد بود. درحالی‌که افزایش قیمت نفت باعث افزایش درآمدهای نفتی و کاهش فشارهای مالی می‌شود، افزایش قیمت جهانی کالاهای اساسی هزینه واردات و تورم را افزایش داده است. پیش‌بینی از نرخ تورم برای سال جاری میلادی ۵۴/۸ درصد است که بالاتر از سطوح تورم فعلی است. انتظار می‌رود تورم در سال بعد همچنان بالا باقی بماند و در محدوده ۴۴ درصد باشد که این پیش‌بینی‌ها براساس پیش‌بینی بانک جهانی، رشد در میان‌مدت به دلیل فشارهای تورمی و ادامه تحریم‌ها نسبتاً اندک خواهد بود. گفتنی است تشدید چالش‌های اقلیمی و استمرار تورم بالا می‌تواند ریسک‌هایی را برای این چشم‌انداز ایجاد کند. ولی اگر تحریم‌های اقتصادی برداشته شوند، چشم‌انداز رشد می‌تواند تا حد زیادی تقویت شود. پایداری تورم بالا قدرت خرید خانوارهای ایران را به میزان قابل‌ملاحظه‌ای کاهش داده است و در عین حال ایجاد اشتغال نیز برای جوانان تحصیل‌کرده تازه‌وارد به بازار کار کافی نیست. به دلیل عواملی چون بهبود در بخش خدمات پس از همه‌گیری کرونا، افزایش فعالیت در بخش نفت و اقدامات سیاستی، رشد ایران در طول دو سال گذشته بهبود یافته است. فعالیت اقتصادی کشور نیز با تحریم‌های سازگار شده است؛ از جمله اینکه با کاهش ارزش پول ملی، کالاهای تجاری تولید داخلی به لحاظ قیمتی قابلیت رقابت پیدا کرده‌اند. از سوی دیگر، کاهش صادرات نفت سبب شده فرآوری نفت خام و هیدروکربن‌ها افزایش یابد، که به عنوان محصولات پتروشیمی صادر می‌شوند.

نرخ خوراک گاز پتروشیمی‌ها

افزایش قیمت جهانی گاز و همچنین افزایش نرخ یوتیلیتی‌ها و حمل و نقل منجر به کاهش شدید سودآوری در شرکت‌های پتروشیمی شد و حتی بسیاری از شرکت‌ها در آستانه تعطیلی واحدهای خود نیز پیش رفتند. افزایش قیمت گاز در اروپا و تاثیر آن در تعیین نرخ خوراک باعث شده فرمول کنونی قیمت‌گذاری مورد اعتراض بسیاری از فعالان صنعت و مدیران ارشد قرار گیرد که خواستار تغییر و اصلاح فرمول خوراک شدند. در قانون بودجه سال جاری سقف قیمت خوراک گاز برای شرکت‌های پتروشیمی ۵۰۰۰ تومان لحاظ شده و طبق بررسی‌های انجام شده دولت قصد دارد پس از بازنگری فرمول، قیمت خوراک گاز به ۳ هزار و ۶۰۰ تومان به ازای هر متر مکعب یا نزدیک به این رقم تغییر دهد.

تاثیر قطعی اینترنت در کسب و کار و فعالیت‌های اقتصادی

در یک ماه اخیر محدودیت اینترنت در ایران بسیاری از کسب و کارها و استارت‌آپ‌ها را با مشکلات گوناگون و ضررهای متعددی مواجه کرده است. براساس گزارشات منتشره، در برآورد صورت گرفته در زمینه خسارات ناشی از قطعی اینترنت براساس نظرسنجی از ۱۰۴ شرکت عضو نظام صنفی یارانه‌ای استان تهران، بیش از ۴۱ درصد شرکت‌ها ۲۵ الی ۵۰ درصد درآمد را از دست داده‌اند و حدود ۴۷ درصد شرکت‌ها کاهش فروش بیشتر از ۵۰ درصد را تجربه کرده‌اند. در نیمی از شرکت‌ها خسارت روزانه ۵۰ میلیون تومان برآورد شده و حدود ۸ درصد شرکت‌ها (شامل شرکت‌های بزرگ) روزانه بالای ۵۰۰ میلیون خسارت خواهند دید. هرچند برآورد میزان خسارت قطعی اینترنت به طور دقیق امکان پذیر جهت تایید ارقام اعلام شده امکان

پذیر نیست ولی با توجه به سهم بخش خدمات از اقتصاد ایران، می‌توان انتظار داشت که در کاهش رشد اقتصادی نسبت به برآوردهای قبلی تاثیرگذار باشد. از طرفی تعداد زیادی از مشاغل کوچک و خانگی در پلتفرم‌های خارجی فعالیت داشتند، که انتظار می‌رود با استمرار وضعیت فعلی با خطر از دست رفتن کسب و کار مواجه شوند.

بحران دارو در کمین

اجرای طرح هدفمندسازی یارانه‌ها و حذف ارز ترجیحی در سال جاری، چالش‌های زیادی از افزایش بی‌سابقه تورم مواد غذایی تا افزایش قیمت بالای صد درصدی در برخی اقلام دارویی، به همراه داشته است. طرح دارویار نیز در این راستا و با هدف تخصیص یارانه دارو به انتهای زنجیره اجرا شد تا یارانه دارو از طریق بیمه به مصرف‌کنندگان نهایی تخصیص یابد. با این حال براساس اعلام سازمان نظام پزشکی ایران، اجرای این طرح در عمل موفق نبوده و انباشت مطالبات داروخانه‌ها از سازمان تامین اجتماعی باعث شده تا انجمن داروسازان ایران در حال مذاکره جهت قطع پذیرش نسخ دارویی مرتبط با تامین اجتماعی باشد. قطع همکاری با تامین اجتماعی به معنای افزایش بار تورمی بر خانوارهایی است که بیشترین تورم دهه اخیر را تجربه می‌کنند. هرچند این موضوع از سوی سازمان تامین اجتماعی مورد تایید قرار نگرفته و تلاش برای حل مشکل در جریان است. موضوع دیگر مربوط به انتشار اخبار در زمینه خطر کمبود برخی داروهای اساسی از جمله آنتی‌بیوتیک است که بار دیگر طرح دارویار را در ماه اخیر به چالش کشیده است. فعالان صنعت معتقدند که کمبود دارو عمدتاً ناشی از سوءمدیریت است و در عین حال عضو کمیسیون بهداشت مجلس اعلام کرده است که کارخانه‌ها به دلیل احتمال افزایش قیمت از تولید و توزیع دارو خودداری می‌کنند.

منابع:

- ۱- مرکز آمار ایران؛ شاخص قیمت مصرف‌کننده مهر ماه ۱۴۰۱
- ۲- بانک مرکزی ج.ا.ا؛ گزارش تحولات بازار معاملات مسکن شهر تهران در مهر ماه سال ۱۴۰۱
- ۳- معاونت بررسی‌های اقتصادی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران؛ مروری بر متغیرها و شاخص‌های اقتصادی مهر ماه ۱۴۰۱
- ۴- اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران؛ گزارش طرح شاخص مدیران خرید؛ شهریور ماه ۱۴۰۱
- ۵- گزارش صندوق بین‌المللی پول از چشم‌انداز اقتصاد جهانی، اکتبر ۲۰۲۲
- ۶- شبکه اطلاع‌رسانی طلا، سکه و ارز
- ۷- گزارش منتشر شده در سایت نظام پزشکی ایران به آدرس ذیل:

<https://irimc.org/news/id/50756/%D8%B7%D8%B1%D8%AD-%D8%AF%D8%A7%D8%B1%D9%88%DB%8C%D8%A7%D8%B1-%D8%AF%D8%B1-%D8%B2%D9%85%DB%8C%D9%86%D9%87-%D8%A8%D8%A7%D8%B2%D9%BE%D8%B1%D8%AF%D8%A7%D8%AE%D8%AA-%D9%85%D8%B7%D8%A7%D9%84%D8%A8%D8%A7%D8%AA%D8%A0-%D8%AF%D8%A7%D8%B1%D9%88%D8%AE%D8%A7%D9%86%D9%87-%D9%87%D8%A7-%D9%86%DB%8C%D8%A7%D8%B2%D9%85%D9%86%D8%AF-%D8%A8%D8%A7%D8%B2%D9%86%DA%AF%D8%B1%DB%8C-%D8%A7%D8%B3%D8%AA>

- ۸- گزارش منتشر شده در ارتباط با تاثیر قطعی اینترنت بر کسب و کارهای اقتصادی به آدرس ذیل:

<https://donya-e-eghtesad.com/%D8%A8%D8%AE%D8%B4-%D8%B3%D8%A7%DB%8C%D8%AA-%D8%AE%D9%88%D8%A7%D9%86-62/3905845-%D8%AE%D8%B3%D8%A7%D8%B1%D8%AA-%D8%B3%D9%86%DA%AF%DB%8C%D9%86-%D9%82%D8%B7%D8%B9%DB%8C-%D8%A7%DB%8C%D9%86%D8%AA%D8%B1%D9%86%D8%AA-%D8%A8%D9%87-%DA%A9%D8%B3%D8%A8-%DA%A9%D8%A7%D8%B1%D9%87%D8%A7>

- ۹- گزارش منتشر شده در خصوص کاهش قیمت گاز به آدرس ذیل:

<https://www.fardayeeeghtesad.com/news/6094/%D9%BE%DB%8C%D8%A7%D9%85-%D8%B3%D9%82%D9%88%D8%B7-%D9%82%DB%8C%D9%85%D8%AA-%DA%AF%D8%A7%D8%B2-%D8%B2%D9%85%D8%B3%D8%AA%D8%A7%D9%86-%D8%B3%D8%AE%D8%AA-%D8%A7%D9%81%D8%B3%D8%A7%D9%86%D9%87-%D8%B4%D8%AF>

- ۱۰- گزارش منتشر شده در سایت دنیای اقتصاد به آدرس ذیل:

<https://donya-e-eghtesad.com/%D8%A8%D8%AE%D8%B4-%D8%B3%DB%8C%D8%A7%D8%B3%D8%AA-%DA%AF%D8%B0%D8%A7%D8%B1%DB%8C-100/3905618-%D8%B1%DB%8C%D8%B3%DA%A9-%D9%87%D8%A7%DB%8C-%D8%A7%D9%82%D8%AA%D8%B5%D8%A7%D8%AF-%D8%A7%DB%8C%D8%B1%D8%A7%D9%86>